

Ett paradigmskifte i politisk strategi?

En beskrivande fallstudie om användningen av strategiska narrativ inom
den svenska utrikespolitiken

Av: Maya Samuelsson

LUNDS
UNIVERSITET

Abstract

The foundation of this research lies in the recent shift of Swedish foreign policy, where the current government chose to abolish the feminist foreign policy in favor of pursuing a primarily Swedish and European foreign policy. The objects of the study are two governments: the current liberal and conservative government and the former social democratic and green government. This research investigates how the two governments employ strategic narratives within foreign policy, to articulate their respective commitment to global gender equality. Thus the theory of strategic narrative is applied, and a comparison between the two narratives is conducted. Using officially published documents and speeches by the government, this research undertakes a descriptive case study together with a qualitative content analysis. To investigate how the strategic narratives are employed, three types of strategic narratives are identified: context narrative, system narrative and identity narrative, as well as how the narratives align with one another to create a comprehensive political story. The findings reveal that while the former government highlights its prioritized, global and leading commitment, the current government articulates a commitment that is prioritized but within the framework of Swedish interest and the country's surrounding area.

Nyckelord: feministisk utrikespolitik, utrikespolitiska förändringar, strategiska narrativ, rödgröna regeringen, moderatledda regeringen

Antal ord: 9983

Innehållsförteckning

1. Introduktion.....	5
1.1 Inledning.....	5
1.2 Syfte & Frågeställning.....	6
2. Bakgrund.....	7
2.1 Vad innebär en svensk feministisk utrikespolitik?.....	7
2.2 Avskaffandet och beslutets möjliga dimensioner.....	7
3. Tidigare forskning.....	9
3.1 Utrikespolitiska förändringar.....	9
3.2 Feministisk utrikespolitik.....	9
3.2.1 Kritiska röster.....	9
3.2.2 Tidigare forskning i relation till avskaffandet av FUP.....	10
3.3 Forskningslucka & Förväntningar.....	11
4. Teoretiskt ramverk.....	13
4.1 Strategiska narrativ.....	13
4.1.1 Den narrativa processen.....	13
4.1.2 Narrativtyper.....	14
4.2 Utrikespolitik likt ett möjligt strategiskt narrativ.....	15
4.3 Teoretiska reflektioner och begränsningar.....	15
5 Metod och Material.....	17
5.1 Beskrivande fallstudie.....	17
5.2 Det strategiska urvalet.....	17
5.3 Kvalitativ innehållsanalys.....	18
5.4 Analysverktyget & Operationalisering.....	19
5.5 Metodologiska reflektioner.....	20
5.6 Empiriskt material och källkritik.....	20
6. Analys & Resultat.....	23
6.1 Systemnarrativet.....	23
6.1.1 Den moderatledda regeringen.....	23
6.1.2 Den rödgröna regeringen.....	24
6.2 Kontextnarrativet.....	26
6.2.1 Den moderatledda regeringen.....	26
6.2.2 Den rödgröna regeringen.....	28
6.3 Idenitetsnarrativet.....	29
6.3.1 Den moderatledda regeringen.....	30

6.3.2 Den rödgröna regeringen.....	31
6.4 Framträdande narrativa skillnader och likheter.....	32
7. Slutsats.....	34
8. Diskussion & Reflektion.....	35
8.1 Reflektioner om det svensk-europeiska narrativet.....	35
8.2 Reflektioner om arbetsprocessen.....	35
8.3 Reflektioner om resultatet.....	35
9. Referensförteckning.....	37

Förord

Jag vill tacka Isabelle Karlsson (Lunds Universitet), som med sitt engagemang för den feministiska utrikespolitiken, både inspirerat och stöttat mig. Jag vill även tacka min handledare Jonathan Polk (Lunds Universitet), som under denna process hjälpt mig med en utmärkt vägledning.

1. Introduktion

1.1 Inledning

År 2014 deklarerade den rödgröna regeringen att Sverige skulle bli det första landet i världen att implementera en feministisk utrikespolitik. Feministisk utrikespolitik (FUP), har sedan dess spridits internationellt och adopterats av ett tiotal andra stater som deklarerat egna versioner av en feministisk utrikespolitik (Townsend m.fl. 2023: 2). Deklarationen betraktades som en strukturell omprioritering och en normativ omorientering, (Aggestam & Bergman-Rosamond 2016), en förändring som innebar att all utrikespolitik därefter skulle genomsyras av ett jämställdhetsperspektiv. I den svenska kontexten förblev FUP däremot ett kortlivat kapitel då den feministiska inriktningen officiellt avskaffades av den moderatledda regeringen i oktober 2022. Sverige lyckades således återigen med en unik bedrift, nämligen att vara det första landet i världen att avskaffa en feministisk utrikespolitik.

Lanseringen av den feministiska inriktningen formulerades som ett svar på ett internationellt växande motstånd mot jämställdhet, en polarisering av genusfrågor och med avsikten att höja de internationella ambitionerna (Utrikesdepartementet 2018: 2-5). Avskaffandet tenderar möjligtvis att signalera att Sverige numera avsäger sig ledarskapet inom jämställdhetsområdet. Efter regeringsskiftet 2022 och avskaffandet, har nämligen en ny utrikespolitik växt fram. Den moderatledda regeringen ska härnäst bedriva en, i första hand, svensk och europeisk utrikespolitik (Regeringsförklaringen 2022: 11). Samtidigt understryker den moderata utrikesministern Tobias Billström att jämställdhet är ett kärnvärde inom utrikespolitiken och att Sverige ska vara en fortsatt stark röst för den globala jämställdheten (Billström 2023).

Oavsett motiven bakom detta utrikespolitiska skifte tenderar retoriken och möjligtvis Sveriges roll i världen nu att förändras. Omfattande utrikespolitiska förändringar är dessutom ett sällsynt fenomen (Haesebrouck & Joly 2021: 485), och möjligtvis ytterligare givande att undersöka i den svenska kontexten, där utrikespolitiken sedan andra världskriget präglats av en kontinuitet (Ingelstam 2015). Forskningsfrågan tar därmed avstamp i denna förändring och avser att närmare undersöka hur två regeringar använder sig av strategiska narrativ i dess kommunikation om det svenska engagemanget i globala jämställdhetsfrågor.

1.2 Syfte & Frågeställning

Studien genomförs med bakgrund av den utrikespolitiska förändringen som ägt rum, nämligen avskaffandet av den feministiska utrikespolitiken. Undersökningen ämnar att närmare redogöra för hur den rödgröna regeringen, bestående av Socialdemokraterna och Miljöpartiet, samt den moderatledda regeringen, bestående av Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna, använder strategiska narrativ i syfte att förmedla deras respektive engagemang i globala jämställdhetsfrågor. En beskrivande fallstudie tillämpas därvid och jämförelser med betoning på att identifiera narrativa skillnader och likheter möjliggörs.

I syfte att besvara frågeställningen tillämpas teorin om strategiska narrativ samt metoden kvalitativ innehållsanalys. Med strategiska narrativ åsyftas Miskimmon m.fl. (2013), teori vilket utvecklas i det teoretiska ramverket och med engagemang i globala jämställdhetsfrågor hänvisas till de politiska åtgärder och initiativ som regeringen presenterar i syfte att främja den globala jämställdheten. Undersökningen baseras på officiella dokument och tal, publicerade av de två regeringarna. Nämnvärt är att undersökningen inte avser att förklara varför avskaffandet av FUP ägt rum.

I och med att undersökningen tar avstamp i avskaffandet av FUP, vilket är ett relativt outforskat område, kan undersökningen utgöra proaktivt forskningsbidrag i relation till politisk strategi, utrikespolitiska förändringar samt studier om den feministiska utrikespolitiken. Målsättningen är likväl att teoretiskt bidra till en utökad förståelse av teorin strategiska narrativ, dess tillämpningsområde samt applicerbarhet på specifika fall. Studien är av relevans för andra länder som nyligen implementerat en feministisk utrikespolitik samt andra utrikespolitiska aktörer. Samtidigt kan forskningsfrågan även inackorderas i en större samhällsdebatt inom ramen för den svenska självbilden, feministisk tillbakagång samt ett växande könsgap i svenska politiska strukturer. Frågeställningen formuleras därmed enligt följande:

Hur använder den rödgröna regeringen respektive den moderatledda regeringen strategiska narrativ inom utrikespolitiken, i syfte att förmedla deras engagemang i globala jämställdhetsfrågor, och vilka narrativa skillnader och likheter anträffas?

2. Bakgrund

2.1 Vad innebär en svensk feministisk utrikespolitik?

I policydokumentet *Handbok: Sveriges feministiska utrikespolitik* presenteras FUP som ett övergripande perspektiv vilken baseras på tre R, nämligen rättigheter, representation och resurser, vilka förankras i ett fjärde R, realiteten. Målsättningen med lanseringen var därvid att hela utrikesförvaltningen och samtliga politikområden hädanefter skulle verka för kvinnor och flickors åtnjutande av mänskliga rättigheter, kvinnors deltagande i beslutsprocesser samt en jämlik resursfördelning. I handboken beskrivs även hur Sverige tidigt satte sitt namn på världskartan med avseende på att föra en progressiv jämställdhetspolitik samt att den feministiska utrikespolitiken ytterst handlar om att driva en motvindsfråga (Utrikesdepartementet 2018: 3-14).

Deklarationen var oundvikligen kontroversiell och gav upphov till politisk debatt, både i och utanför Sverige. I den inrikespolitiska kontexten uttryckte Kristdemokraterna och Moderaterna ett motstånd gentemot användandet av begreppet feminism (Townes m.fl. 2023: 20). Även Sverigedemokraterna har tidigare uttryckt ett motstånd gentemot den feministiska inriktningen samt andra jämställdhetsinitiativ (Townes m.fl. 2024: 3-4).

2.2 Avskaffandet och beslutets möjliga dimensioner

I oktober 2022 återkallas den feministiska terminologin med motiveringen att etiketten gav upphov till en symbolpolitik som skymde innehållet samt försvårade arbetet i utrikesförvaltningen (Townes m.fl. 2023: 19). Under en interpellationsdebatt vilken initierades till följd av oppositionens invändningar mot beslutet, beskriver utrikesminister Tobias Billström, att det svenska engagemanget för global jämställdhet härvid "ska ge konkreta resultat och fokusera på innehåll, inte etikettering". Uttalandet vittnar om att den moderatledda regeringen erhåller nya strategiska målsättningar med det svenska engagemanget för global jämställdhet. Vidare synliggörs, i enlighet med ovan, att denna utrikespolitiska förändring erhåller framträdande partipolitiska dimensioner.

Förändringen präglas möjligtvis även av könade politiska dimensioner. I enlighet med nya opinionsrapporter synliggör Ahlbom och Karlsson (2023), att det framträder ett modernt könsgap, en könsbaserad skillnad gällande ideologisk identifikation, politiska värderingar och politiska åsikter. Ett könsgap som aldrig tidigare i svensk historia varit lika framträdande.

Kvinnor står således längre till vänster än män och erhåller mer liberala åsikter i framförallt kulturella värderingsfrågor. Könsgapet vittnar främst om att det råder en kulturell högervåg bland manliga väljare (Ahlbom & Karlsson 2023: 1).

Slutligen kan förändringen möjligtvis förstås i ljuset av den växande motreaktionen mot feminism i nationella och internationella arenor och därmed behovet av alliansbyggande. Exempelvis beskriver Goetz (2020), hur den transnationella feminismens framgångar resulterat i en koordinerad illiberal motreaktion, där multilaterala institutioner blivit en arena för denna kulturella kamp. I den svenska kontexten synliggör Off (2023), hur en aktualisering av genus- och jämställdhetsfrågor resulterat i en feministisk tillbakagång. Vidare beskriver Off (2023), att liberaliseringen givit upphov till en motreaktion i form av att väljare ansluter sig till mer könskonservativa krafter, i detta fall Sverigedemokraterna. Gunnarsson Payne och Korolczuk (2021), beskriver även för hur genusideologi och den mångfacetterade antigenusrörelsen sedan 2010-talet mobiliserats i den svenska kontexten samtidigt som Kovats (2017), redogör för hur den stigande vågen av illiberal populism agerat likt en katalysator för framgången för antigenusrörelsen i Europa.

3. Tidigare forskning

I följande kapitel presenteras en översiktlig redogörelse för den tidigare forskningen inom området. Inledningsvis med betoning på utrikespolitiska förändringar och därefter den feministiska utrikespolitiken. Då forskningsfrågan aktualiseras i och med avskaffandet, bedöms lämpligt att i huvudsak presentera bidrag som framför kritik gentemot FUP samt bidrag om avskaffandet. Slutligen presenteras hur forskningsansatsen bidrar till det kumulativa vetenskapsidealet med avseende på nya empiriska och teoretiska insikter.

3.1 Utrikespolitiska förändringar

Tidigare forskning inom ramen för svensk utrikespolitik har i första hand centrerat fyra teman: neutralitetspolitik, den svensk-ryska relationen, ambitionen att främja universella värderingar och slutligen svensk internationalism (Elgström 2015). Litteraturen som syftar till att förklara utrikespolitiska förändringar är vidare ytterst omfattande (ex. Blavoukos & Bourantonis 2014 : Haesebrouck & Joly 2021: Gustavsson 1998 : Brommesson & Ekengren 2012). Inom ramen för effekter av utrikespolitiska förändringar är forskningen däremot mer begränsad, framförallt med betoningar på förändringar som ägt rum under kortare tidsperioder. Ett forskningsbidrag som angriper detta är Elgström och Rosén Sundström (2024), vilket utvecklas senare. Den huvudsakliga forskningen fokuserar på mindre utrikespolitiska förändringar snarare än mer omfattande varvid dessa är ovanliga (Blavoukos & Bourantonis 2014: 485). Omfattande utrikespolitiska förändringar implicerar exempelvis en omorientering i aktörernas inställning till globala frågor (Blavoukos & Bourantonis 2014: 485), därvid kan undersökning inackordera sig inom ramen för mer sällsynta förändringar.

3.2 Feministisk utrikespolitik

3.2.1 Kritiska röster

Inom det feministiska forskningsfältet har FUP bland annat kritiserats med avseende på den observerade diskrepansen mellan förändrad retorik och oförändrad praktik samt utifrån postkoloniala och intersektionella tystnader. Exempelvis framhäver Bergman-Rosamon & T.R. Wibben (2021), att FUP i praktiken baserades på en nyliberalistisk logik som fokuserar på mätbara resultat och oriktigt grundas på antagandet om att strukturell förändring skulle

följa om kvinnor läggs till i fredsförhandlingar och diplomati. En postkoloniala kritik framhävs bland annat av Zhukova (2021), som åskådliggör postkoloniala tystnader i narrativet om FUP, likaväl som Nylund m.fl. (2023), vilka understryker hur FUP präglas av en essentialistisk diskurs utsprungen av koloniala arv.

En annan kritik, vilken ofta riktas mot FUP, är synliggörandet av paradoxala beröringspunkter mellan den feministiska grundsynen och andra politikområden exempelvis striktare migrationspolitik och omdirigering av utvecklingsbistånd (Aggestam & Bergman-Rosamond 2016: 328-329). En bredare linje av kritik mot FUP är dess association med mjuk och normativ makt och således oron kring dess förmåga att hantera aggression, säkerhetsproblem samt terrorism (Aggestam & Bergman-Rosamond 2016: 330). Exempelvis påtalar Egnell de normativa utmaningarna med FUP, inom ramen för säkerhetspolitik, geopolitiska förändringar samt den paradoxala kombinationen av det feministiska synsättet och svensk vapenexport (Egnell 2017: 578-579).

3.2.2 Tidigare forskning i relation till avskaffandet av FUP

I en rapport från EBA, Expertgruppen för biståndsanalys, presenterar Towns, Jeziarska & Bjarnegård (2023), en systematisk utvärdering om implementeringen av FUP med huvudsakligt fokus på det bilaterala utvecklingssamarbetet. Författarna påvisar att FUP inte bara var en etikett utan i praktiken tjänade flera syften, däribland ökade internationella förväntningar, ökade internationella framgångar för jämställdhetsfrågor samt möjliggjorde en tydligare samordning mellan olika utrikespolitiska områden under samma paraplybegrepp (Towns m.fl. 2023: 9).

Bergman-Rosamond och A.M Wright (2024), undersöker avskaffandet av FUP i relation till Sveriges NATO-ansökningsprocess och redogör för att de strategiska narrativ som anförts präglas av minnesförlust, militarism och könsrelaterade tystnader. Enligt författarna avsatte den rödgröna regeringen i praktiken den feministiska utrikespolitiken redan månader innan det officiella avskaffandet, detta i samband med att NATO-förhandlingar inleddes. Således påvisar författarna att den moderatledda regeringen därefter kunde deklarerat den feministiska säkerhetspolitikens irrelevans. Författarna beskriver detta som en omskrivning, där den feministiska utrikespolitiken snarare kommit att bli betraktad som ett hot mot förmågan att uppfattas som en seriös militär aktör (Bergman-Rosamond & A.M Wright 2024: 591-602).

Ytterligare ett bidrag presenteras av Towns, Bjarnegård & Jeziarska (2024), vilka hänvisar till problematiken som föreligger i att avskaffa FUP i praktiken. Författarna synliggör tre institutionella faktorer vilka erhåller begränsade effekter på regeringens autonomi och således tillbakadragandets genomslagskraft. Nämligen internationella fördrag, den decentraliserade implementeringsprocessen inom utrikespolitiken samt internationella rollförväntningar på Sverige. Därvid framhävs att det svenska åtaganden för jämställdhet rimligtvis kommer att

kvarstå, om än i mindre utsträckning, samtidigt som avskaffandet utgör en tydlig signal om att jämställdhetsarbetet nedprioriteras (Townes m.fl. 2024: 2-10).

Ett fjärde bidrag som centrerar avskaffandet är Elgström och Rosén Sundström (2024), vilka undersöker huruvida uppfattningen om det svenska ledarskapet inom EU nu har förändrats genom att jämföra två omgångar av semistrukturella intervjuresultat. När den första undersökningen genomfördes, vilket var innan avskaffandet, beskrev majoriteten av de tillfrågade Sverige som ett föregångsland, ledande och högljudda inom jämställdhetsområdet (Elgström & Rosén Sundström 2020: 418). Efter avskaffandet tenderar däremot uppfattningen om det svenska ledarskapet inte ha förändrats dramatiskt (Elgström & Rosén Sundström 2024: 15). De tillfrågade beskrev att Sverige idag erhåller andra utrikespolitiska prioriteringar, med betoning på säkerhetsfrågor och bort ifrån mer värdebaserade frågor. Generellt visar resultaten däremot att respondenterna fortfarande betraktar Sverige som en ledare inom jämställdhetsområdet (Elgström & Rosén Sundström 2024: 15). Med bakgrund av detta forskningsresultat kommer den empiriska analysen även att inkludera hur regeringarna förmedlar dess ledarskap i relation till global jämställdhet och bidraget återkommer därav i det teoretiska ramverket. Elgström och Rosén Sundström (2024), använder Underdals (1994) definition av ledarskap, “an asymmetrical relationship of influence, in which one actor guides or directs the behaviours of others towards a certain goal over a certain period of time” (Underdal 1994: 178), vilket är den definition som även denna studie utgår ifrån.

Ett bidrag som inte centrerar avskaffandet men betraktas som vägledande är sedermera Zhukova, Rosén Sundström och Elgström (2022), som genomfört en jämförande studie av strategiska narrativ som anförts i ett antal länder vilka har implementerat en feministisk utrikespolitik. Bidraget är vägledande i hur åtaganden för jämställdhet kan verka likt ett strategiskt narrativ samt hur narrativa skillnader och likheter utrönas och bidraget återkommer därvid även i det teoretiska ramverket.

3.3 Forskningslucka & Förväntningar

Tidigare forskning i relation till avskaffandet av FUP och dess politiska implikationer är, givet den temporära närheten, utforskat i en mindre utsträckning (Townes m.fl. 2024: 3). Till skillnad från att ensidigt fokusera på den feministiska utrikespolitiken, avser denna studie att inackordera i relation till avskaffandet av FUP. Vidare differentierar denna undersökning från tidigare forskning om avskaffandet i och med att den varken avser att utvärdera den feministiska utrikespolitiken eller redogöra för faktorer vilka bromsar avskaffandets genomslagskraft (Townes m.fl. 2023 : Townes m.fl. 2024). Vidare är syftet inte att synliggöra hur förändringen uppfattas av den internationella publiken (Elgström & Rosén Sundström 2024), och inte heller att synliggöra FUP i relation till Nato-processen (Bergman-Rosamond & A.M Wright 2024). Undersökningen inkorporerar en partipolitisk förankring och fokuserar

på regeringarnas respektive kommunikation och dess eventuella skillnader med anledning av avskaffandet.

Bidragen betraktas däremot som viktiga utgångspunkter. Inte minst att den feministiska utrikespolitiken erhöll verklig effekt och inte endast bestod av symbolpolitik (Towns m.fl. 2023). Bidraget av Bergman-Rosamond och A.M Wright, synliggör även vikten av att vidare teoretiskt undersöka hur regeringarna använder sig av strategiska narrativ, både i förhållande till jämställdhetsfrågor och inom ramen för den bredare utrikespolitiska kontexten. Förväntningarna på undersökningsresultatet är därmed att engagemanget har minskat snarare än försvunnit. Samt att eventuella skillnader kan härledas ur ett bredare diskursivt skifte från feminism till militarism och från mjuk till hård makt.

4. Teoretiskt ramverk

4.1 Strategiska narrativ

I undersökningen kommer teorin om strategiska narrativ att appliceras, utvecklad av framförallt Alison Miskimmon, Ben O'Loughlin samt Laura Roselle (2013 : 2017: 2024). Författarna definierar strategiska narrativ som “are a means for political actors to construct a shared meaning of the past, present and future of international politics to shape the behavior of domestic and international actors” (Miskimmon m.fl. 2013: 2), vilket är definitionen som undersökningen utgår ifrån. Teorin erhåller även metodologisk vägledning varvid den är styrande i utformningen av analysverktyget.

Ett strategiskt narrativ beskrivs som ett kommunikativt verktyg som aktörer använder i syfte att konstruera en förståelse för historien, framtiden och nuet, en förståelse om vilken politik som är eftersträvarvärd och rättfärdig i förhållande till ett formulerat problem. Narrativen illustrerar därvid hur aktörerna berättar om sig själva, andra stater och den internationella ordningen. Narrativen är strategiskt i bemärkelse av att det appliceras med syftet att påverka andra aktörer inom kortsiktiga likaväl som långsiktiga målsättningar. Därvid förstås ett strategiskt narrativ likt ett medel för att uppnå strategiska målsättningar, exempelvis ett ökat inflytande, främjande av intressen, politisk legitimitet eller som ett sätt att hantera förväntningar (Miskimmon m.fl. 2013: 2-10).

Konceptet strategiska narrativ introducerades av Lawrence Freedman (2006), som betonade hur narrativ kunde appliceras strategiskt, främst inom militära konflikter. Miskimmon m.fl. (2024), vilka avser att bredda teorins tillämpningsområden, framhäver att strategiska narrativ inte endast kan anläggas i syfte att påverka andra militära aktörer utan samtliga aktörer inom den internationella miljön samt i syfte att inbringa inhemsk politisk legitimitet (Miskimmon m.fl. 2024: 454). Teorin erhåller beröringspunkter med konceptet mjuk makt, vilket myntades av Joseph Nye (1990), och inbegriper förmågan att påverka andra genom attraktion snarare än tvång eller betalning. Teorin har en konstruktivistisk grund varvid strategiska narrativ betraktas som sociala produkter (Miskimmons m.fl. 2013: 6).

4.1.1 Den narrativa processen

Enligt Miskimmon m.fl. (2013), har den narrativa processen tre stadier, nämligen utformande (formation), förmedlande (projection) samt mottagande (reception). I det första stadiet,

utformandet, undersöks hur ett visst narrativ växer fram, genom att synliggöra hur eventuella strategiska målsättningar samt aktioner återfinns inom ramen för en bredare politisk berättelse. Härvid betonas hur politisk legitimitet och fastställande av dagordningen möjliggörs. Författarna använder sig av Georges (1989), konceptualisering av politisk legitimitet, som innefattar att aktörer kan stärka den politiska legitimiteten genom att få andra att tro att den föreslagna politiken är önskvärd. Författarna beskriver även hur narrativets överensstämmelse styrker den politiska legitimiteten, huruvida problemformulering, åtgärder, världsbild och aktörskapet förmedlar samma historia (Miskimmon m.fl. 2013: s. 8-10).

Det andra stadiet synliggör hur narrativet förmedlas till en viss publik samt hur dessa förmedlas genom valda kanaler. Det sista stadiet i den narrativa processen är mottagandet av ett narrativ och således effekterna av narrativet hos publiken (Miskimmon m.fl. 2017: 9). Forskaren behöver inte med nödvändighet undersöka samtliga stadier (Miskimmon m.fl. 2024: 499), och för undersökningen bedöms det relevant att i första hand att centrera utformandet. Därvid fokuserar analysen på att kartlägga hur regeringarnas respektive engagemang synliggörs inom ramen för en bredare politisk berättelse.

4.1.2 Narrativtyper

Miskimmon m.fl. (2017), identifierar även tre olika men tätt sammankopplade narrativ; system-, kontext-, och identitets-narrativ. Systemnarrativ, (system narrative), beskriver hur världen är strukturerad. Härvid avtäcks aktörernas världsbild, dess förståelse av det internationella systemet samt vilka aktörer som existerar inom det internationella systemet. Systemnarrativet illustrerar således staternas visioner om hur världen fungerar och vilka globala problem som återfinns. Kontextnarrativet (issue narrative), fokuserar på de aktuella problem som ska hanteras och dess underliggande faktorer. Inom detta narrativ synliggörs även vilka åtgärder som krävs samt hur dessa förmedlas som eftersträvansvärda. Vidare synliggörs hur en viss inriktning framgångsrikt kan implementeras (Miskimmon m.fl. 2017: 8). I kontextnarrativet kontextualiseras således det politiska problemet vilket i detta fall är brist på jämställdhet.

Slutligen innehåller identitetsnarrativet (identity narrative), en berättelse om vem den politiska aktören är, vilka värderingar och vilka målsättningar som aktören har (Miskimmon m.fl. 2017: 8). För undersökningen är det härvid relevant att undersöka hur jämställdhet inkorporeras i aktörernas självbild. Att porträttera jämställdhet i linje med den nationella identiteten kan exempelvis anammas i syfte att förhöja den egna självbilden och samtidigt befästa hur andra aktörer uppfattar landet i frågan (Zhukova m.fl. 2022: 201). Identitetsnarrativet fokuserar vidare i första hand på statens egna karaktärsdrag och den nationella självbilden (Miskimmon m.fl. 2013: 4). Inom ramen för karaktärsdrag kommer sedermera ledarskap att urskiljas i analysen. Detta analyseras med bakgrund av Elgström och Rosén Sundström (2024), forskningsresultat som bedöms särskilt relevant att vidare

undersöka hur de två regeringarna porträtterar detta karaktärsdrag. Undersökningen centrerar därvid hur regeringarna betonar ledarskap och ledarskapsrollen.

4.2 Utrikespolitik likt ett möjligt strategiskt narrativ

Den feministiska utrikespolitiken har tidigare behandlats som ett strategiskt narrativ (Zhukova m.fl. 2022), vilket indikerar att avskaffandet och den politik som bedrivs i kölvattnet av FUP rimligtvis även erhåller strategiska komponenter. I undersökningen behandlas både den feministiska utrikespolitiken och den nuvarande regeringens utrikespolitik, vilket härvid benämns som den svenska-europeiska utrikespolitiken, likt strategiska narrativ.

Efter avskaffandet av den feministiska utrikespolitiken, presenterades den svensk-europeiska utrikespolitiken, en politik där svenska intressen, det svenska närområdet och demokratiska värderingar, utgör dess kärna (Regeringsförklaringen 2022: 11). Denna omorientering signalerar även att strategiska komponenter rimligtvis återfinns. Möjliga strategiska målsättningar kan således vara att synliggöra hur svenska intressen härvid är styrande för det utrikespolitiska handlandet och därigenom hantera förväntningarna på regeringens engagemang inom jämställdhetsområdet. Vidare kan behovet av att uttryckligen synliggöra att en ny utrikespolitik bedrivs, vara ett sätt att distansera sig från den mer progressiva jämställdhetspolitiken och således möjliggöra nya typer av partnerskap, både inhemska och internationella. I Regeringsförklaringen 2023, betonas däremot att Sverige "ska fortsatt vara en stark röst för jämställdhet, både här hemma och globalt" (Regeringsförklaringen 2023: 17). Regeringen kan således använda utrikespolitiken för att betona att jämställdhetengagemanget fortfarande är en viktig prioritering och således bibehålla förtroende och politisk legitimitet hos den inhemska opinionen och det internationella samfundet.

Den feministiska utrikespolitikens strategiska målsättningar kan rimligtvis härledas ur tidigare anträffade signaleringen i Handboken, att höja de internationella ambitionerna och signalera ett tydligt svar på det växande motståndet av jämställdhet och polariseringen av genusfrågor (Utrikesdepartementet 2018: 2-5). Att betona vikten av ett fortsatt engagemang kan därvid användas strategiskt i syfte att befästa Sveriges profil som föregångare eller en frontfigur inom jämställdhetsfrågor (Zhukova m.fl. 2022: 198), samt bibehålla politisk legitimitet med bakgrund av den riktade kritiken.

4.3 Teoretiska reflektioner och begränsningar

Den främsta utmaningen med att synliggöra narrativens genomslagskraft är att förklara hur narrativet påverkar mottagarna (Miskimmon m.fl. 2017: 23). Utmaningen ligger i att forskaren inte kan förutsätta att perfekt kommunikation råder samt problematiken att etablera en tydlig kausal påverkan, vilket kan resultera i en förenkling (Miskimmon m.fl. 2017:

25-26). Denna kritik bedöms däremot inte vara av vidare relevans då undersökningen inte avser att redogöra för hur narrativet mottages.

Det råder även viss problematik i att avtäcka faktisk strategi, varvid alla narrativ inte med nödvändighet behöver vara strategiska. Det finns även risk att politiska aktörer saknar strategi eller inte erhåller tydliga mål på sättet som forskaren ställer upp det (Miskimmon m.fl. 2013: 25-26). Således ska det understrykas att den svensk-europeiska utrikespolitiken i första hand behandlas likt ett strategiskt narrativ, men att forskaren inte med säkerhet kan uttala sig om faktisk bakomliggande strategi, med orienteringen och de målsättningar som anges i regeringsförklaringarna. I diskussionen förs därmed en reflektion om huruvida det svensk-europeiska narrativet kan förstås likt en ny politisk strategi eller snarare en produkt av partipolitiska åsiktsskillnader. En annan problematik som anförts teorin är däremot att den i första hand behandlar manifesta uttryck och därmed utelämnar de strategiska tystnaderna, vilket ger upphov till en begränsad förståelse (Wilkinson 2015: 338). Detta kommer sedermera att tas i beaktning under analysens gång, även om strukturella tystnader inte är studiens huvudsakliga fokus.

5 Metod och Material

5.1 Beskrivande fallstudie

Fallstudiemetoden lämpar sig väl när forskaren avser att studera ett fåtal fall eller ett samtida fenomen mer detaljerat (Teorell och Svensson 2007: 82 ; Yin 2009: 11-18). Därvid tillämpas fallstudiemetoden då syftet är att kartlägga hur strategiska narrativ i utrikespolitiken används i två fall. Till följd av kommunikationsprocessens komplexitet betraktas fallstudiemetoden likaväl som den lämpligaste forskningsdesignen inom teorin (Miskimmon m.fl. 2017: 316). Vidare verkar beskrivande forskningsfrågor som en kartläggning av ett visst fenomen (Esaiasson m.fl. 2017: 136). Genom att undersöka samt identifiera mönster i det empiriska materialet kan den beskrivande ansatsen även påvisa hur variabler samvarierar utan att nödvändigtvis dra slutsatser kring kausalitet (Teorell och Svensson 2007: 26-27). I denna uppsats betraktas beskrivande och jämförande inte som skilda verksamheter, varvid jämförelserna mellan de två undersökta analysenheterna utgör en beskrivning av skillnader och likheter (Teorell och Svensson 2007: 26).

Deskriptiva slutsatser kan betraktas som en grundsten inom både kausala förklaringar och normativa teoribyggen (Teorell och Svensson 2007: 23). Det ska dock understrykas att deskriptiva slutsatser i dess isolation och inte i kraft av dess bidrag är av betydelse. Beskrivande ansatser tenderar att generera mer valida redogörelser av ett fenomen, när dessa genomförs i isolation snarare än i kombination med kausala ansatser (Gerring 2012: 744).

5.2 Det strategiska urvalet

I undersökningen väljs två analysenheter ut, den rödgröna regeringen samt den moderatledda regeringen. Urvalet väljs ut med bakgrund av det utrikespolitiska skiftet vilket kan betraktas som tungt och relevant (Teorell och Svensson 2007: 151). Det faktum att Sverige var det första landet att både implementera och avskaffa den feministiska utrikespolitiken synliggör dess tyngd. Det svenska fallet har även beskrivs som lärorik, delvis utifrån hur FUP bedrivits samt dess bestående värde (Towns, Bjarnegård & Jeziarska 2024: 2), och undersökningen är således av relevans för andra länder som implementerat en feministisk utrikespolitik. Det strategiska urvalet härleds även ur variationen mellan de två analysenheterna, en regering med feministisk utrikespolitik och en utan. Detta avses inspirera till fortsatt forskning om varför respektive narrativ tillämpas och varför narrativa skillnader uppkommer. Genom att beskriva två varierande fall möjliggörs även att intressantare slutsatser kan dras (Teorell &

Svensson 2007: 152). Däremot ska det understrykas att variationen inte utnyttjas i ett förklarande syfte.

Forskningsresultatet från en fallstudie kan sedermera inte betraktas som representativ för en population, vilket får implikationer på den statistiska generaliserbarheten (Esaiasson m.fl. 2017: 159). Förhoppningen är därtill att forskningsresultaten är generaliserbara i en analytisk bemärkelse. Resultatet kan nämligen generaliseras inom den valda teorin genom att framföra dess allmängiltiga egenskaper vilka rimligtvis kan tillämpas på andra närliggande fall inom den teoretiska populationen (Esaiasson m.fl. 2017: 159). Således kan extern validitet anföras om forskaren definierar inom vilket område, eller vilka närliggande fall som studien möjligtvis kan generaliseras till (Yin 2009: 43). Ambitionen i denna studie är således att resultatet indikerar hur strategiska narrativ kan användas i en bredare bemärkelse exempelvis inom andra politikområden samt att forskningsresultaten indikerar hur politisk strategi kan skilja sig beroende på partifärg.

5.3 Kvalitativ innehållsanalys

Den kvalitativa innehållsanalysen syftar till att tydligare strukturera avkodningen av det empiriska materialet och därmed framhäva textens mening, både tematiskt och systematiskt (Esaiasson 2017: 213). Denna textanalytiska metod är lämplig för att systematiskt kategorisera textinnehåll med hjälp av ett på förhand konstruerat kodschema och syftar till att identifiera mönster samt utröna skillnader och likheter i olika textmängder (Boreus & Kohl 2018: 49-52). Metoden lämpar sig således väl till forskningsfrågan och appliceras i syftet att möjliggöra mer konsekvent avkodning av materialet och därtill att utröna mönster, likaväl som skillnader och likheter mellan de strategiska narrativ som anförts. Undersökningen är i första hand aktörcentrerad med fokus på de respektive regeringarna, samtidigt som idéer i texternas innehåll även analyseras (Esaiasson m.fl. 2017: 224-225). Inom denna studie kommer en manuell kodning snarare än datoriserad att appliceras varvid en mer komplicerad tolkning krävs (Boreus & Kohl 2018: 58). Roselle m.fl. (2014), bekräftar även att när forskaren fokuserar utformandet av strategiska narrativ lämpar sig processpåring, textanalys eller intervjuer väl (Roselle m.fl. 2014: 78). Till följd av tidsmässiga begränsningar bedöms därmed lämpligt att endast genomföra textanalys.

I denna undersökningen består kodschemat av ett förhandskonstruerat frågeschema där öppna frågor anläggs. I och med att öppna frågor appliceras erhåller forskaren större frihet varvid kodningsenheterna inte på förhand behöver definieras likaväl som dess varierade egenskaper (Boreus & Kohl: 59-60). Angreppssättet är i första hand deduktivt i och med att frågeschemat generaliserats från teoretiska definitioner snarare än i mötet med empirin (Boreus & Kohl 2018: 50). Detta implicerar vidare att slutsatserna onekligen är avhängiga av de förhandskonstruerade frågorna (Esaiasson m.fl. 2017: 223-224). Ett validitetsproblem som vanligtvis anföras är att det valda materialet inte är representativt verkligheten och således endast mäter retoriska utspel (Boreus och Kohl 2018: 81). Detta bedöms däremot inte som

alltför problematiskt i och med att undersökningen delvis centrerar retoriken samtidigt som åtgärder har vidtagit för att materialurvalet ska vara representativt för den strategiska signaleringen som regeringarna avser att göra.

5.4 Analysverktyget & Operationalisering

Inom forskningsansatsen utgör analysverktyget ett frågeschema innehållande operationaliseringar av teoretiska definitionerna. De teoretiska definitionerna härstammar från de beskrivningarna av strategiska narrativtyper som anges i Miskimmon m.fl. (2017: 8). Emellertid har beskrivningarna översatts och operationaliseras i syfte att besvara den aktuella forskningsfrågan.

Systemnarrativet avtäckts därav genom operationalisering av “Vilken bild av världen förmedlar regeringen?” och “Vilka är relevanta aktörer på den globala arenan?” till “Vilka globala utmaningar ser regeringen när de gäller främjandet av jämställdhet?” och “Vilka betraktas som relevanta samarbetspartner och arenor inom ramen för främjandet av jämställdhet?”. Vidare avtäckts kontextnarrativet genom en operationalisering av “Vilka konkreta problem talar regeringen om?” och “Varför och hur ska problemet hanteras?” till “Hur problematiseras brist på jämställdhet av regeringen? samt “Vilka konkreta åtgärder presenteras inom ramen för den feministiska/ svenska-europeiska utrikespolitiken?”. Slutligen avtäckts identitetsnarrativet genom en operationalisering av “Vilken bild avser regeringen att förmedla om det svenska engagemanget inom jämställdhetsfrågor?” till “Hur förmedlas den utrikespolitiska och svenska identiteten i relation till jämställdhet?” samt “Hur betonas ledarskap av regeringen?”.

Tabell 1. Frågeschema: Operationalisering av strategiska narrativ

Strategisk narrativtyp	Möjliga Följdfrågor	Operationalisering av frågor
Systemnarrativ <i>System narrative</i>	Vilken bild av världen förmedlar regeringen?	Vilka globala utmaningar ser regeringen när de gäller främjandet av jämställdhet?
	Vilka är relevanta aktörer på den globala arenan?	Vilka betraktas som relevanta samarbetspartner och arenor inom ramen för främjandet av jämställdhet?
Kontextnarrativ <i>Issuenarrative</i>	Vilka konkreta problem talar regeringen om?	På vilket sätt problematiseras brist på jämställdhet av regeringen?
	Varför och hur ska problemet hanteras?	Vilka konkreta åtgärder presenteras inom ramen för den feministiska/ svensk-europeiska utrikespolitiken?
Identitetsnarrativ <i>Identity narrative</i>	Vilken bild avser regeringen att förmedla om det svenska engagemanget inom jämställdhetsfrågor?	Hur förmedlas den utrikespolitiska och svenska identiteten i relation till jämställdhet? Hur betonas ledarskap av regeringen?

*Schematisk uppställningen av operationalisering av strategiska narrativ i form av ett frågeschema.

I syfte att stärka tillförlitligheten och reliabiliteten i analysverktyget, och därmed intersubjektiviteten, interkodarreliabiliteten, överensstämmelse i avkodningarna, kommer dubbelkodning att genomföras (Boreus & Kohl 2018: 60-61). Riskerna med inkonsekvent kodning är sedermera att skillnader i resultaten i första hand kan härledas ur forskarens tolkningsarbete snarare än skillnader i textmaterialet (Boreus & Kohl 2018: 61). Således är det av stor vikt att minimera risken för inkonsekvent kodning samt oavsiktliga glidningar inom tolkningsarbetet.

5.5 Metodologiska reflektioner

Denna undersökning synliggör både manifest och latent budskap, varvid det senare kräver ett mer omfattande tolkningsarbete (Esaiasson m.fl. 2017: 227). Således ämnar undersökningen till att även analysera det outtalade, i syfte att undvika den stående kritik gentemot framförallt den kvantitativa innehållsanalysen (Boreus & Kohl 2018: 79), och som anförts mot teorin. Nämnvärt är att tolkningsarbetet inte utgår från vad texterna innebär för avsändaren eller mottagarna utan en uttöklarierad strategi anläggs, varvid forskarens egna tolkning skildras (Esaiasson m.fl. 2017: 227). I syfte att stärka validiteten, likaväl intersubjektiviteten, vägleds tolkningsarbetet av öppenhet, transparens samt argumentation för hur tolkningen har genomförts (Boreus & Bergström 2018: 41). Nedan presenteras därav ett kodningsexempel. Det ska däremot understrykas att tolkningarna inte utgör neutrala återgivelser utan onekligen är präglade av forskarens förståelse samt av det analytiska ramverket.

Tabell 2: Kodningsexempel

Vilka globala utmaningar ser regeringen när de gäller främjandet av jämställdhet? (Systemnarrativ)	Exempel på avkodning:
<p>“Jämställdhet är ett kärnvärde i svensk utrikespolitik. Vi ser hur det globala motståndet mot jämställdhet ökar. I länder som Afghanistan och Iran är det auktoritära styrets grund ett omfattande och systematiskt förtryck av kvinnor. Det kan Sverige aldrig acceptera.”(Utrikesdeklarationen 2024, s.13).</p>	<p>Växande motstånd Globalt I relation till den autokratiska styren. Oacceptabelt</p>

*Schematisk uppställning av kodningsexempel

5.6 Empiriskt material och källkritik

I denna undersökning genomförs sedermera ett kritiskt materialurval, varvid det utvalda materialet ställer saker på sin spets (Esaiasson m.fl. 2017: 226). Materialet inbegriper fundamentala kommunikativa ögonblick för regeringen då de synliggör dess ambitioner, målsättningar och prioriteringar. För att identifiera och synliggöra hur strategiska narrativ används tenderar även policydokument innehållande riktlinjer och ramverk att vara lämpliga (Miskimmon m.fl. 2017: 4).

Det material som analyseras är transkriberingar av *Utrikesdeklarationen* år 2021-2024, vilket är tal som årligen hålls av utrikesministern om de utrikespolitiska riktningarna framöver. Vidare analyseras *Sveriges nationella handlingsplan för genomförandet av FN:s säkerhetsrådets resolutioner om kvinnor, fred och säkerhet 2016-2020* (S, MP), samt *Sveriges nationella handlingsplan för genomförandet av FN:s säkerhetsresolutioner om kvinnor, fred och säkerhet 2024-2028*, (M, KD, L). Dessa policydokument avser att vägleda det svenska arbetet i genomförandet av WPS (Women, Peace, Security) -agendan. Agendan bygger på ett antal FN:resolutioner vilka avser att främja kvinnors roll i både förebyggande och konfliktlösning (Folke Bernadotteakademien u.å.).

Vidare analyseras *Utgiftsområde 13: Jämställdhet och integration* i den moderatledda regeringens höstbudgetproposition samt motsvarigheten för den rödgröna regeringen *Utgiftsområde 13: Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering*. Policydokument om den feministiska utrikespolitiken kommer därav inte att analyseras. Materialurvalet härleds utefter likvärdighet vilket syftar till att möjliggöra att narrativa skillnader och likheter kan utrönas på säkrare grunder. Denna prioritering medför att handlingsplanen, vilken publicerades 2016 av den rödgröna regeringen, inkluderas i analysen. Den bedöms sedermera vara representativ varvid ingen ny handlingsplan har antagits. Materialurvalet är annars avhängigt samtidighet, vilket åskådliggörs i tabell 3.

Tabell 3: Lista på empiriskt material

No.	Författare	Regering	Datum	Typ	Namn
2	Utrikesdepartementet	(M, L,KD)	2023 & 2024	Deklaration	Utrikesdeklarationen
1	Regeringskansliet	(M, L,KD)	2023	Policydokument	Sveriges nationella handlingsplan avseende perioden 2024-2028 för genomförandet av FN:s säkerhetsresolutioner om kvinnor, fred och säkerhet, för genomförandet av FN:s säkerhetsrådets resolutioner 2024-2028
1	Finansdepartementet	(M, L,KD)	2022 &2023	Proposition	Budgetpropositionen för 2024 Utgiftsområde 13: Jämställdhet och integration
2	Utrikesdepartementet	(S, MP)	2021 & 2022	Deklaration	Utrikesdeklarationen
1	Regeringskansliet	(S, MP)	2016	Policydokument	Sveriges nationella handlingsplan för genomförandet av FN:s säkerhetsrådets resolutioner om kvinnor, fred och säkerhet 2016-2020
1	Finansdepartementet	(S, MP)	2020 &2021	Proposition	Budgetpropositionen för 2022 Utgiftsområde 13: Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering

*Schematisk uppställning av empiriskt material

Materialurvalet härleds även ur textanalytiska källkritiska principer. Den externa källkritiken prövas genom att bedöma materialets äkthet, vilket sedermera betraktas som starkt i och med att det valda materialet är officiella publiceringar och policydokument (Boreus & Bergström 2018: 41). Nämnvärt är dock risken för fabricering då dokumenten inhämtas digitalt, vilket bedöms som lindriga, men tas likaväl i beaktning. Vidare ska den interna källkritiken, textinnhållets trovärdighet, att bedömas, varvid tendensen åskådliggörs (Boreus & Bergström 2018: 41). Det valda materialet präglas av politiska ställningstaganden och åsikter, vilket påverkar tendensen. Sammantaget bedöms däremot äktheten och trovärdigheten högt.

6. Analys & Resultat

6.1 Systemnarrativet

Systemnarrativet illustrerar den förståelse som regeringen förmedlar om världen och det internationella systemet. Härvid undersöks vilka globala utmaningar för jämställdhet som återfinns och vilka arenor och samarbetspartner som betraktas som relevanta inom respektive narrativ.

6.1.1 Den moderatledda regeringen

Den moderatledda regeringen framhäver att den globala jämställdheten präglas av en tydlig tillbakagång. Det ökade motståndet mot jämställdhet synliggörs och exemplifieras med hänvisning till auktoritära stater som Afghanistan och Iran och det systematiska förtrycket mot kvinnor som förekommer i dessa länder (Utrikesdeklarationen 2024: 13). Vidare i utrikesdeklarationen redogörs även för situationen i Europa: “Men vi ser det också i Europa, inte minst i form av systematiskt sexuellt våld i spåren av den ryska aggressionen mot Ukraina.” (Utrikesdeklarationen 2024: 13). I handlingsplanen beskrivs även hur den negativa utvecklingen för jämställdhet “går hand i hand med en global tillbakagång för demokrati samt ett stort antal intensiva och långvariga väpnade konflikter” (Regeringskansliet 2023: 1).

De globala utmaningarna mot jämställdhet förmedlas därvid även i relation till långvariga väpnade konflikter. Detta betonas även genom att regeringen hänvisar till de 1,2 miljarder människor vilka lever i konflikttrabbade områden, och genom att framhäva hur kvinnor och flickors utsatthet för våld och övergrepp kraftigt ökar i konfliktsituationer (Regeringskansliet 2023: 1). Den moderatledda regeringen presenterar därmed att det svenska arbetet med WPS-agendan särskilt ska riktas till en av regeringens främsta utrikespolitiska prioriteringar, nämligen Ukraina (Regeringskansliet 2023: 1). Vidare förmedlas hur Sveriges stabilitet och säkerhet likaväl som människors fri-och rättigheter, däribland jämställdhet, är avhängigt att den regelbaserade världsordningen respekteras och upprätthålls (Utrikesdeklarationen 2024: 12). Det framstår som oroande att dessa regler undermineras av auktoritära stater likt Ryssland, Kina, Iran (Utrikesdeklarationen 2024: 12).

En för regeringspartierna oersättlig partner i syfte att stärka kvinnors rättigheter och egenmakt betraktas som civilsamhället och dess organisationer (Utrikesdeklarationen 2024: 16). Civilsamhällets betydelse anträffas även i relation till regeringens omkalibrering av bistånd,

varvid kärnstödet hädanefter byter riktning från multilaterala organisationer till civilsamhället (Utrikesdeklarationen 2023: 8). Vikten av civilsamhället påtalas även i relation till både framtagandet och genomförandet av handlingsplanen för WPS-agendan (Regeringskansliet 2023: 1-5). Slutligen understryks samarbetet med civilsamhället inom ramen för kvinnors deltagande i uppbyggnadsarbete och krishantering i konfliktsituationer, däribland i Ukraina (Regeringskansliet 2023: 3).

I budgetpropositionen framhävs hur EU, inte minst under det svenska ordförandeskapet, betraktas som en viktig arena för att främja jämställdhet (prop. 2023/24:1: 72). Vidare beskrivs i utrikesdeklarationen, dock inte i direkt anslutning till jämställdhet, att: "EU är en värdegemenskap och Sveriges viktigaste utrikespolitiska plattform." (Utrikesdeklarationen 2024: 6). Även FN betraktas erhålla en central roll i arbetet globala frågor, en arena varvid regeringen ska fortsätta driva svenska utrikespolitiska intressen (Utrikesdeklarationen 2024: 12). Däremot betonas tidigare hur FN som organisation innehar stora utmaningar till följd av meningsskiljaktigheter mellan medlemsstaterna vilka begränsar dess genomslagskraft (Utrikesdeklarationen 2023: 10). I budgetpropositionen synliggörs även hur de nordiska regeringarna likaväl som det nordiska ministerrådet framstår som relevanta arenor och aktörer. Exempelvis betonas hur de nordiska regeringarna tillsammans utvecklar en ny gemensam färdplan, som ett svar på det växande motståndet mot jämställdhet (prop. 2023/24:1: 73). Det nordiska ministerrådet framhävs även som en viktig arena där regeringen framför dess engagemang (prop. 2023/24:1: 79).

Sammantaget synliggörs i systemnarrativet att regeringen betraktar de globala utmaningarna som jämställdhet som betydande och tätt sammanflätade med konflikt och demokratisk tillbakagång. Vidare är referenser till EU framträdande samt även till det nordiska samarbetet. FN återkommer, om än i mindre utsträckning. Civilsamhället synliggörs även som en viktig aktör, inte minst genom att betona hur kärnstödet omdirigeras från multilaterala organisationer. Således går det att urskilja en prioritering på det lokala och svenska intressen framför det globala i enlighet med de initiala riktlinjerna i den svensk-europeiska utrikespolitiken.

6.1.2 Den rödgröna regeringen

Den rödgröna regeringen synliggör även hur den globala jämställdheten hotas av en tillbakagång. Partierna beskriver hur världen riskerar att hamna i en global recession i jämställdhet till följd av ett minskat demokratiskt utrymme, covid-19-pandemin samt klimatkrisen (Utrikesdeklarationen 2022: 5). Följt av dessa utmaningar framför den rödgröna regeringen att den feministiska utrikespolitiken idag är viktigare än någonsin (Utrikesdeklarationen 2022: 5). Vidare hänvisas till den oroväckande utvecklingen för den globala demokratin, varvid regeringen återigen förmedlar att den feministiska utrikespolitiken, inte endast gör Sverige tryggare, utan bidrar till en global fred, demokrati

och säkert (Utrikesdeklarationen 2021: 1).

I budgetpropositionen synliggör den rödgröna regeringen även utmaningar i relation till ett växande motstånd gentemot politiskt känsliga frågor. Regeringen åskådliggör hur begreppet *gender* bemöts av motstånd i internationella sammanhang, främst inom förhandlingsarbete i FN och EU, och hur SRHR, Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, samt aborträtten bemöts av ett starkt motstånd (prop. 2021/22:1: 75-82). Den rödgröna regeringen synliggör även hur införandet och genomförandet av WPS-agendan fortfarande präglas av både ett nationellt och internationellt motstånd (Regeringskansliet 2016: 13).

Referenser till FN och det svenska engagemanget i FN är vanligt förekommande. Den rödgröna regeringen redogör för hur: "FN och folkrätten förblir en hörnsten i svensk utrikespolitik." (Utrikesdeklarationen 2022: 2), samt i budgetpropositionen, hur Sverige erhåller en drivande roll i jämställdhetsarbetet i FN, framförallt genom den feministiska utrikespolitiken (prop. 2021/22:1: 74). Inom FN ska Sverige driva ett strategiskt arbete med likasinnade länder vilket avser att stärka gehör för den svenska positionen samt främja det tilltagande motståndet som anträffats inom multilaterala organisationer (prop. 2021/22:1: 88).

Den rödgröna regeringen beskriver även hur EU, dock inte i direkt anslutning till jämställdhet, är Sveriges "viktigaste utrikes-och säkerhetspolitiska arena" (Utrikesdeklarationen 2022: 4). EU tenderar vidare att betraktas likt ett viktigt forum för Sverige att framföra dess engagemang för jämställdhet. Exempelvis betonas hur Sverige ska driva EU:s jämställdhetsarbete och verka för att ett genusperspektiv integreras i EU:s militära och civila krishanteringsinsatser (Regeringskansliet 2016: 18 : prop. 2021/22:1: 88).

Civilsamhällesorganisationer betraktas även som relevanta samarbetspartner exempelvis i relation till genomförandet av WPS-agendan (Regeringskansliet 2016: 18). I budgetpropositionen betonas även de nordiska länderna, varvid de beskrivs erhålla en samsyn inom jämställdhetsfrågor, vilket Sverige avser att nyttja i det internationella samarbetet (prop. 2021/22:1: 82). Det nordiska samarbetet tillskrivs således stora möjligheter att samverka, mobilisera och stödja varandra i det internationella arbetet med jämställdhetsfrågor (prop. 2021/22:1: 82).

Sammantaget synliggörs i systemnarrativet att regeringen betraktar de globala utmaningarna mot jämställdhet som betydande och sammanlänkade med demokrati, klimatkrisen, covid-19 samt nationellt och internationellt motstånd, exempelvis i relation till polariseringen av jämställdhetsfrågor inom förhandlingsarbetet. Dessa utmaningar tenderar således att kräva mobilisering med likasinnade och ytterst den feministiska utrikespolitiken. Vidare tenderar multilaterala organisationer som FN och EU vara framträdande plattformar för det svenska engagemanget. Inom systemnarrativet går det således att urskilja hur den feministiska utrikespolitiken används som ett svar på polariseringen av jämställdhetsfrågor och den demokratiska tillbakagången. Vilket överensstämmer med de strategiska målsättningarna.

6.2 Kontextnarrativet

Inom ramen för kontextnarrativet undersöks hur regeringarna problematiserar brist på jämställdhet och vilka åtgärder som återfinns inom ramen för den svensk-europeiska respektive den feministiska utrikespolitiken.

6.2.1 Den moderatledda regeringen

Ett framträdande tema är att regeringen porträtterar brist på jämställdhet i relation till ofrihet. Exempelvis beskriver den moderatledda regeringen hur varje individs värde oavsett kön är en frihetsfråga (Utrikesdeklarationen 2023: 8). Regeringen beskriver även att Sverige i egenskap av att vara en av världens största biståndsgivare stärker “kvinnors och flickors frihet, rättigheter och egenmakt och motverkar begränsande sedvänjor och normer.” (Utrikesdeklarationen 2024: 16). Synen på frihet och jämställdhet kan möjligtvis även urskiljas inom ramen för regeringens prioriterade åtgärder. Exempelvis omnämns ekonomisk jämställdhet som ett fokusområde inom ramen för de svenska ordförandeskapen i EU och nordiska ministerrådet (prop. 2023/24:1: 72-79). Ekonomisk egenmakt påtalas även som en särskild prioritering inom ramen för att stärka kvinnligt deltagande (Regeringskansliet 2023: 1).

Brist på jämställdhet problematiseras även i relation till bristande mänskliga rättigheter. Regeringen understryker sitt engagemang för att säkerställa mänskliga rättigheter och redogör för att Sverige även ska verka för rättigheter som är politiskt känsliga, däribland SRHR (Utrikesdeklarationen 2024: 16). Den moderatledda regeringen framhäver betydelsen av SRHR och betonar att det inte endast är en grundläggande rättighet utan vidare en förutsättning för kvinnors egenmakt och aktiva samhällsdeltagande (Regeringskansliet 2023: 3). Den moderatledda regeringen förmedlar hur insatser för att stärka SRHR, framförallt i konfliktområden, har inrättats och betonar att Sverige bidragit till upprättandet av mottagningscenter i Ukraina samt närliggande länder (Utrikesdeklarationen 2023: 8 : Regeringskansliet 2023: 3).

Jämställdhet synliggörs även i relation till lika deltagande inom konfliktförebyggande, jämställda och inkluderade fredsprocesser och fredsbyggande, inte minst i relation till de antagna riktlinjerna i WPS-agendan (Regeringskansliet 2023: 2). I handlingsplanen hänvisas även till de positiva samhällseffekter av lika deltagande och konfliktförebyggande. Exempelvis synliggörs hur konfliktförebyggande tillvaratar på samhällets resurser samtidigt som synergier mellan jämställdhet, demokrati och fred framförs (Regeringskansliet 2023: 2). Investeringar i jämställdhet förmedlas som ett effektivt sätt att förebygga konflikter (Regeringskansliet 2023: 2). Vidare redogörs för att fredsavtalen blir mer hållbara när kvinnor medverkar under förhandlingsprocessen (Regeringskansliet 2023: 2). Därav redogör

regeringen för att Sverige ska bidra till att stärka kvinnors deltagande inom exempelvis fredsbyggande samt hur Sverige ska stärka deltagandet i krishantering (Regeringskansliet 2023: 2).

Könsrelaterat våld och insatser att motverka detta är mycket förekommande i materialet och beskrivs uttryckligen som en av regeringens prioriteringar (Regeringskansliet 2023: 3). I handlingsplanen redogörs för hur Sverige ska bidra till att förebygga och stärka skyddet för flickor och kvinnor, ett arbete som särskilt ska bedrivas i länder med svensk närvaro (Regeringskansliet 2023: 3). Könsrelaterat våld påtalas som en "allvarlig och oacceptabel kränkning av de mänskliga rättigheterna och internationell humanitär rätt" (Regeringskansliet 2023: 3). Regeringen beskriver således att Sverige ska bidra till att stärka arbetet mot könsrelaterat våld samt dess digitala dimensioner, bland annat genom att stödja människorättsförsvare och politiskt engagerade (Regeringskansliet 2023: 3). Slutligen framträder även regeringens arbete med Istanbulkonventionen, konventionen om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet, samt att mäns våld mot kvinnor, varit ett fokusområde i det svenska ordförandeskapet i EU (prop. 2023/24:1: 72).

Återkommande även inom kontextnarrativet är att regeringen hänvisar till autokratiska stater och beskriver att kvinnor som fråntas rätten att delta i samhället, inom utbildning eller arbetslivet, är en kränkning mot mänskliga rättigheter (Utrikesdeklarationen 2023: 8). Vidare beskriver regeringen att de avser att bedriva ett strategiskt jämställdhetsarbete inom ramen för bistånd och utrikespolitiken för att motverka att kvinnor fråntas denna rätt (Utrikesdeklarationen 2023: 8). Hur det strategiska jämställdhetsarbetet ska genomföras, beskrivs inte uttryckligen av regeringen. Däremot kan den möjligtvis urskiljas framförallt i handlingsplanen, där referenser till svensk närvaro och svensk involvering, konkreta resultat och målbedömning, inom ramen för engagemanget framförallt i konflikt och postkonfliktländer, anträffas (Regeringskansliet 2023: 4 & 23). Åtgärder presenteras även med vissa reservationer för regeringens prioriteringar, exempelvis gällande motverkande av straffrihet vid sexuellt våld då regeringen ska "där som möjligt och i linje med regeringens prioritering av denna fråga, bidra till förebyggande och ansvarsutkrävande" (Regeringskansliet 2023: 3).

En återkommande åtgärd som presenteras inom ramen för den svensk-europeiska utrikespolitiken är regeringens arbete med jämställdhetsintegrering. För att nå de jämställdhetspolitiska målen synliggör regeringen att jämställdhetsintegrering på nationell och internationell nivå är avgörande (prop. 2023/24:1: 74). Detta betonas även i relation till WPS-agendan varvid åtgärder för att genomföra agendan ska integreras i all relevant verksamhet (Regeringskansliet 2023: 3). Sverige ska särskilt verka för att statistiken i internationella insatser är köns-och åldersuppdatering som möjligt (Regeringskansliet 2023: 4).

Inom ramen för handlingsplanen synliggör regeringen även för geografiska prioriteringar, varvid särskild prioritering erläggs Ukraina och andra länder vilka påverkats av Rysslands

fullskaliga invasion (Regeringskansliet 2023: 4). Regeringen beskriver även att de medverkande myndigheterna, i övrigt, "ska bidra till insatser i de länder och sammanhang de själva bedömer relevanta, utifrån behov och en bedömning av Sveriges möjligheter att bidra med mervärde och förväntat, konkret resultat" (Regeringskansliet 2023: 4).

Sammantaget i kontextnarrativet problematiseras således brist på jämställdhet framförallt med betoning på könsrelaterat våld, brist på (ekonomisk) frihet, avsaknad av mänskliga rättigheter däribland SRHR samt i relation till kvinnligt deltagande inom konfliktförebyggande och fredsbyggande. Insatserna gentemot postkonflikt-och konfliktländer präglas av strategiska prioriteringar, länder med svensk närvaro, däribland Ukraina, i linje med den svensk-europeiska utrikespolitikens riktlinjer samt systemnarrativet. Åtgärderna presenteras även emellanåt med förbehåll för svenska prioriteringar, intressen och möjligheter. Således kan en antydning till en restriktivare och mindre kravlös hållning på engagemanget möjligtvis urskiljas.

6.2.2 Den rödgröna regeringen

Den rödgröna regeringen riktar stor uppmärksamhet gentemot att stärka den globala hälsosäkerheten samt pandemins effekter mot jämställdhet. Den rödgröna regeringen understryker detta engagemang genom att synliggöra att de tillfört ett stöd på 260 miljoner kronor gentemot verksamheter kopplade till SRHR i syfte att motverka effekterna som pandemin (Utrikesdeklarationen 2021: 3). Insatser för SRHR är återkommande i materialet och presenteras som sammanlänkat med både global hälsa och mänskliga rättigheter (prop. 2021/22:1: 75). Den rödgröna regeringen framhäver exempelvis hur Sverige inom FN aktivt verkat för att införliva ett jämställdhetsfokus i covid-19 återhämtningssammanhanget samt drivit SRHR-frågor (prop. 2021/22:1: 75).

Brist på jämställdhet problematiseras även i relation till avsaknad av kvinnligt deltagande i fredsprocesser, fredsbyggande och konfliktförebyggande, inte minst i handlingsplanen (Regeringskansliet 2016: 10-11). Regeringen beskriver därmed hur Sverige bland annat ska stödja kvinnorrättsorganisationer, verka för att ett genusperspektiv införlivas i fredsavtal, samt stärka genusexpertisen inom dessa processer (Regeringskansliet 2016: 10). Härvid påtalas även att Sverige ska erlagga ett intersektionellt perspektiv för att möjliggöra ett ökat deltagande (Regeringskansliet 2016: 9). Genusintegring och genusexpertis förekommer inte sällan och framstår därmed som en eftersträvanvärd åtgärd. Detta synliggörs som tydligast varvid regeringen beskriver hur dessa åtgärder är avgörande för att driva arbetet med WPS-agenda framåt (Regeringskansliet 2016: 14). Inom ramen för konfliktförebyggande synliggörs även ett flertal åtgärder exempelvis att tillvarata kvinnors erfarenheter inom ramen konfliktanalys, att Sverige ska stödja lokal kapacitetsutveckling, samt återigen hur ett genusperspektiv ska inkluderas i förebyggande insatser (Regeringskansliet 2016: 11).

Den rödgröna regeringen redogör även för andra positiva effekter av ett ökat kvinnligt inflytande och deltagande i dessa sammanhang. Den rödgröna regeringen synliggör att kvinnors politiska deltagande resulterar i att fredsavtal och fredsbyggen blir mer hållbara, erhåller bättre kvalitet och legitimitet (Regeringskansliet 2016: 9). Att stärka kvinnligt deltagande i förhandlingsfasen ger även upphov till ökade möjligheter för kvinnor att delta i postkonfliktfasten (Regeringskansliet 2016: 9). Inom ramen för handlingsplanen presenteras även geografiska prioriteringar. Prioriteringen inkluderar ett antal länder i Afrika, Asien, Latinamerika och Mellanöstern samt Bosnien-Hercegovina och Ukraina i Europa (Regeringskansliet 2016: 23).

Att motverka könsrelaterat våld är även återkommande i materialet. Den rödgröna regeringen synliggör hur Sverige ska stärka skyddet av kvinnor och flickor samt verka för att den internationella humanitär- och straffrätten tillämpas samt tolkas ur ett genusperspektiv (Regeringskansliet 2016: 13). Exempel på andra åtgärder vilka presenteras är således stärkt skydd av kvinnliga politiska ledare och människorättsförsvarare, samt könsuppdelad statistik (Regeringskansliet 2016: 13). Könsrelaterat våld är uttryckligen en prioriterad fråga i det svenska EU-engagemanget vilket synliggörs budgetpropositionen (prop. 2021/22:1: 74-88). Vidare påtalas hur Sverige ska bedriva ett påverkansarbete till förmån av Istanbulkonventionen och motverka falsk ryktesspridning om dess innehåll (prop. 2021/22:1: 88). Kvinnors ekonomiska egenmakt betonas även av den rödgröna regeringen. Exempelvis påtalas att Sverige antagit en ledande roll inom för den ekonomiska jämställdheten samt att Sverige ska verka för kvinnors ekonomiska egenmakt genom att införa ekonomiska och sociala reformer på arbetsmarknaden (Utrikesdeklarationen 2021: 3 : prop. 2021/22:1: 88).

Sammantaget i kontextnarrativet problematiserar brist på jämställdhet framförallt i relation till könsrelaterat våld, global hälsa och SRHR, ekonomisk egenmakt samt kvinnligt deltagande inom konfliktförebyggande och fredsbyggande. De mer progressiva åtgärder med betoning på i första hand genusintegrering, men även intersektionalitet och påverkansarbete, är förekommande. Detta tenderar att vara i linje med målsättningarna för den feministiska utrikespolitiken, att signalera ett tydligt svar på polariseringen av genusfrågor, samt överensstämmer med de globala utmaningarna som etablerades inom systemnarrativet. Den rödgröna regeringen anlägger vidare ett globalt perspektiv på de riktade åtgärderna.

6.3 Idenitetsnarrativet

Inom identitetsnarrativet undersöks hur jämställdhet inkorporeras inom den feministiska, den svensk-europeiska utrikespolitiska och den svenska identiteten samt hur ledarskap betonas av regeringarna.

6.3.1 Den moderatledda regeringen

Regeringen beskriver, som tidigare nämnt, hur de numera lägger om kursen inom utrikespolitiken och att en svensk och europeisk utrikespolitik härvid kommer att bedrivas (Utrikesdeklarationen 2023: 1). Vidare påtalas att det kommande medlemskapet i Nato implicerar en ny utrikes-och säkerhetspolitisk identitet (Utrikesdeklarationen 2023: 3). Regeringen beskriver även att jämställdhet är ett kärnvärde inom utrikespolitiken (Utrikesdepartementet 2024: 13). Sverige ska i omvärlden “fortsätta vara en tydlig förespråkare av jämställdhet som en grundläggande förutsättning för demokrati och mänskliga rättigheter” (prop. 2023/24:1: 79). Således signalerar regeringen att jämställdhet, är en fortsatt viktig prioritering inom den svensk-europeiska utrikespolitiken samtidigt som kursomläggningen möjligtvis kan uttolkas likt distansering från den feministiska utrikespolitiken.

Vidare porträtteras jämställdhet i relation till den svenska identiteten. “Jämställdhet är ett svenskt kärnvärde och en förutsättning för lika rättigheter, frihet och demokrati” (Regeringskansliet 2023: 1). Regeringen redogör även för att Sverige tenderar att rankas högt på internationella mätningar om jämställdhet (prop. 2023/24:1: 76). Referenser till svenska tidigare åtaganden för jämställdhet är däremot sparsamma.

Direkta referenser till det ledarskapet exempelvis huruvida regeringen har påverkat andra med dess jämställdhetspolitik eller antagit ledarroller i nya initiativ är däremot frånvarande. Ledarskapet kan möjligtvis urskiljas i hur regeringen påtalar att svensk expertis och erfarenheter erhåller ett mervärde på den internationella arenan (Regeringskansliet 2023: 4). Det kan möjligtvis även urskiljas i ambitionen om att föra arbetet med WPS-agendan framåt, varvid det beskrivs hur ett aktivt ägandeskap från de högsta ledningarna hos alla medverkande aktörer är avgörande (Regeringskansliet 2023: 1-3). Regeringen beskriver även hur de aktivt har verkat för jämställdhetsintegrering i FN (prop. 2023/24:1: 73). Vidare kan anammandet av en ledarskapsroll möjligen även urskiljas då regeringen presenterar hur Sverige ska verka för rättigheter som är politiskt känsliga, exempelvis SRHR (Utrikesdepartementet 2024: 16).

Sammanfattningsvis förmedlar regeringen hur jämställdhet är en viktig del av den utrikespolitiska samt den svenska identiteten samtidigt som den uttryckliga omorienteringen möjligtvis kan tyda på en viss distansering från den feministiska utrikespolitiken. Däremot kan regeringen möjliggöra politisk legitimitet inom den nya riktningen i och med att jämställdhet fortfarande är ett kärnvärde. Att Sverige i omvärlden ska förespråka jämställdhet i egenskap av att vara en grundförutsättning för mänskliga rättigheter tenderar att överensstämma med problemformuleringen i kontextnarrativet, där brist på jämställdhet bland annat problematiseras som brist på mänskliga rättigheter. Inom den svensk-europeiska utrikespolitiken presenteras dock inte några tydliga ambitioner om att inta ledarskapsrollen på området.

6.3.2 Den rödgröna regeringen

Den feministiska utrikespolitiska identiteten förmedlas, inte överraskande, som ytterst sammanvävt med jämställdhet. Den feministiska utrikespolitiken betraktas som en förlängning av det tidigare jämställdhetsengagemanget. Exempelvis beskriver regeringen att den feministiska utrikespolitiken beskrivs som en förstärkning av Sveriges profil (Regeringskansliet 2016: 17). Den svenska profilen synliggörs även i relation till de feministiska titlarna, både den feministiska utrikespolitiken och den feministiska regeringen (prop. 2021/22:1: 80-88). Exempelvis uppges det att den feministiska regeringen att fortsätta att sätta sin prägel på det internationella samarbetet samt att de nationella jämställdhetsmålen även gäller i den internationella arenan (prop. 2021/22:1: 88). Återigen betonas att Sverige hamnar högt på internationella mätningar avseende jämställdhet (prop. 2021/22:1: 76). Däremot anträffas inga uttryckliga referenser till jämställdhet likt ett svenskt kärnvärde eller en svensk värdering. Emellertid redogörs för kvinnors politiska och ekonomiska deltagande som centrala för demokratin inom ramen för det "svenska budskapet" (Utrikesdeklarationen 2022: 6).

Ledarskapet betonas ideligen av den rödgröna regeringen framförallt i relation till implementeringen av den feministiska utrikespolitiken. Exempelvis synliggörs att Sverige var först samtidigt som det är glädjande att andra följer Sveriges exempel (Utrikesdeklarationen 2021:3). Regeringen redogör även för hur Sverige har tagit sig an en ledande roll inom ramen för den globala koalitionen för ekonomisk jämställdhet (Utrikesdeklarationen 2021: 3). Det betonas även att ett tydligt politiskt ledarskap krävs för att bedriva WPS-agendan framåt samt hur regeringen ska erlagga ett uthålligt, strategiskt och kontextspecifikt ledarskap i frågan (Regeringskansliet 2016: 3 & 17).

Ett anträffat mönster i relation till ledarskapsattributet är att regeringen framhäver hur Sverige är drivande i många jämställdhetspolitiska projekt. Exempelvis beskrivs hur Sverige är drivande i jämställdhetsintegreringen inom OECD, drivande i jämställdhetsperspektiv genomsyrar alla beslutsnivåer i EU, samt drivande i ett WPS-agendans genomslagskraft i OSSE, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa, (prop. 2021/22:1: 88). Slutligen betonas även det politiska mod som det svenska åtagandet för jämställdhet medför. WPS-agendan beskrivs som en agenda för politisk förändring, vilken kräver mod, uthållighet och politisk vilja (Regeringskansliet 2016: 3).

Sammanfattningsvis inom identitetsnarrativet porträtterar regeringen jämställdhet som en fundamental del av den utrikespolitiska identiteten, däremot förekommer inga referenser till att jämställdhet är ett svenskt kärnvärde eller dylikt. Regeringen identifierar sig vidare med ledarskapsrollen, varvid ambitionen om att sätta sin feministiska prägel på det internationella systemet synliggörs, och återkommer även inom kontext- och systemnarrativet. Ledarskapsambitionerna synliggörs även inom ramen för de många initiativ som regeringen driver.

6.4 Framträdande narrativa skillnader och likheter

Inom ramen för systemnarrativet föreligger det likheter mellan de två regeringarna samtidigt som ett antal skillnader anträffas. De båda regeringarna förmedlar att de globala utmaningarna för jämställdhet är växande och allvarliga. Den globala utvecklingen hämmas däremot av olika utmanare, varvid den moderatledda regeringen främst i högre grad betonar konflikt, autokratiska stater och bristande mänskliga rättigheter samtidigt som den rödgröna regeringen redogör för pandemin, demokratisk tillbakagång, motstånd i förhandlingsarbete inom multilaterala organisationer samt nationellt motstånd. I den svensk-europeiska utrikespolitiken tenderar således inte polariseringen av genusfrågor eller problematik inom förhandlingsarbetet i multilaterala engagemang att problematiseras, även om meningsskiljaktigheter i FN betonas. Samtidigt som den rödgröna regeringen i mindre utsträckning hänvisar till konflikter. Vidare tenderar de båda narrativen att inbegripa behovet av multilateralism varvid den moderatledda regeringen i högre grad fokuserar på EU samtidigt som den rödgröna regeringen tenderar att synliggöra behovet av likasinnade stater och mobilisering i multilaterala engagemang.

Inom kontextnarrativet tenderar de två regeringarna att erhålla stora likheter med betoning på fokusområden för det svenska engagemanget. Exempelvis betonar de båda regeringarna hur de prioriterar könsrelaterat våld, ekonomisk jämställdhet samt insatser att främja SRHR. Vissa narrativa skillnader kan däremot utrönas likt att brist på jämställdhet problematiseras som ofrihet i större utsträckning av den moderatledda regeringen. Detta framstår som tydligt i relation till följande citat: "Kvinnors inflytande och meningsfulla deltagande inom fred och säkerhet är en rättighetsfråga och en effektivitetsfråga." (Regeringskansliet 2016: 3), respektive: "Kvinnors inflytande och lika deltagande inom fred och säkerhet är både en rättighetsfråga, effektivitetsfråga och en frihetsfråga." (Regeringskansliet 2023: 1). En ytterligare observation är vidare begreppen lika respektive meningsfulla deltagande.

Andra skillnader är att den moderatledda regeringen i högre grad refererar till andra positiva samhällseffekter samt att de geografiska dimensionerna skiljer sig åt. Inom den svensk-europeiska utrikespolitikens återfinns vidare ambitionen om strategiska prioriteringar samt insatser och därvid förmedlas en mer restriktiv förståelse för regeringens kapacitet, en motsvarighet som inte anträffas inom den feministiska utrikespolitiken. En ytterligare observation är att den rödgröna regeringen redogör för konkreta åtgärder i termer av genusintegrering och genusexpertis, och den moderatledda regeringen i termer av jämställdhetsintegrering respektive jämställdhetsexpertis, vilket sammanfaller med anträffade skillnader i systemnarrativet. Detta kan möjligtvis tyda på att svensk-europeiska utrikespolitiken distanserar från den feministiska utrikespolitiken. Denna möjliga distansering kan även urskiljas då referenser till det tidigare svenska engagemanget är sparsamma samt ur behovet av att uttryckligen redogöra för en kursomläggning i utrikespolitiken, vilket observeras inom identitetsnarrativet.

Vidare inom identitesnarrativet tenderar den moderatledda regeringen i högre grad att redogöra för jämställdhet i linje med svenska värderingar. Något som inte återfinns i den rödgröna regeringen. Den största skillnaden består därvid i hur regeringarna förhåller sig till ledarskapet. Ett anträffat mönster i relation till ledarskapsattributet är att den moderatledda regeringen beskriver dess engagemang som bidragande i jämställdhetspolitiska mål medan den rödgröna regeringen beskriver hur de driver det jämställdhetspolitiska arbetet framåt i högre utsträckning. Detta synliggörs inte minst till de antagna riktlinjerna inom WPS-agendan samt inom ramen för budgetpropositionerna. Att den moderatledda regeringen beskriver sig själva som bidragande snarare än drivande kan möjligtvis genomföras i syfte att hantera förväntningarna på det svenska engagemanget i linje med de möjliga strategiska målsättningarna samtidigt som ett avtagande intresse för ledarskap uttolkas vilket även stöds av att inga direkta referenser till ledarskap framförs.

7. Slutsats

Den moderatledda regeringen tenderar att använda den svensk-europeiska utrikespolitiken bland annat i syfte att synliggöra att det svenska engagemanget erhåller tydliga geografiska dimensioner och geografiska prioriteringar. Vidare förmedlas att insatser för jämställdhet vägleds av strategiska prioriteringar och stundtals utefter rådande förmåga vilket synliggör att engagemanget är mer restriktivt. Att regeringen härleder de globala utmaningarna ur konflikter och demokratisk tillbakagång möjliggör således att insatser som riktas mot konfliktområden, framförallt Ukraina, betraktas som eftersträvansvärda. Vidare används utrikespolitiken i syfte att betona ett fortsatt engagemang för den globala jämställdheten, då jämställdhet formuleras likt ett kärnvärde, vilket således kan inbringa politisk legitimitet, samtidigt som distanseringen mot feminismen möjliggörs. Den politiska berättelsen om en svensk-europeisk utrikespolitik implicerar ett engagemang som är prioriterat men främst inom ramen för svenska intressen och det svenska närområdet. En berättelse som återfinns i samtliga narrativtyper och analysen vittnar därmed om att de möjliga strategiska målsättningarna som angavs överensstämmer med undersökningsresultatet.

Den rödgröna regeringen tenderar att använda den feministiska utrikespolitiken bland annat i syfte att förmedla dess ledande engagemang i globala jämställdhetsfrågor. Vidare möjliggör den feministiska utrikespolitiken att både jämställdhetsfrågor och det svenska aktörskapet sätts på den internationella dagordningen. Att regeringen påtalar de globala utmaningarna likt en ökad polarisering samt en växande tillbakagång för både jämställdhet och demokrati möjliggör framhävandet av det politiska ledarskapet samtidigt som åtgärder likt genusintegrering och mobilisering med likasinnade länder betraktas som eftersträvansvärda. Den politiska berättelsen om den feministiska utrikespolitiken implicerar ett engagemang som är prioriterat, ledande och globalt. En berättelse som återfinns inom samtliga narrativtyper och analysen synliggör därmed att de strategiska målsättningarna som tidigare angavs, återfinns inom ramen för undersökningsresultatet.

De två regeringarna tenderar att använda sig av strategiska narrativ i syfte att förmedla två relativt skilda former av engagemang, även om det råder överlappningar främst inom ramen för olika fokusområden och relevanta samarbetspartner och arenor. De största skillnaderna anträffas i relation till kontext- och identitetsnarrativet där narrativen skiljer sig åt inte endast utifrån geografiska dimensioner och mer eller mindre progressiva åtgärder, utan även med betoning på ambitioner om ledarskap samt mer eller mindre kravlös hållning på engagemanget. Jämställdhet inkorporeras däremot i de båda utrikespolitiska identiteterna. Slutligen förmedlar den rödgröna regeringen hur de driver det globala arbetet medan den moderatledda regeringen hur de bidrar till det globala arbetet.

8. Diskussion & Reflektion

8.1 Reflektioner om det svensk-europeiska narrativet

Det ska härvid återigen understrykas att den svensk-europeiska utrikespolitiken har behandlats likt ett strategiskt narrativ trots att undersökningen med säkerhet inte kan uttala sig om den faktiska strategin bakom avskaffandet och den nya utrikespolitiska riktningen. I denna undersökning behandlas jämställdhetsområdet som det främsta målområdet för det svensk-europeiska narrativet. Däremot kan narrativet likväl i första hand anföras i syfte att påverka inom andra politikområden. Även om en sammanhängande berättelse återfinns inom samtliga narrativtyper åläggs däremot en fortsatt försiktighet i att uttala sig om faktiskt strategi. Exempelvis tenderar det svensk-europeiska narrativet präglas av en viss passivitet i förhållande till den feministiska. Detta är däremot i linje med förväntningarna i och med att den svensk-europeiska utrikespolitiken inte lanserats på samma sätt som den feministiska. En annan anledning till denna osäkerhet är att den moderatledda regeringen tenderar att problematisera brist på jämställdhet i relation till ofrihet, vilket mer troligt kan förstås inom ramen för ideologiska och partipolitiska åsiktsskillnader.

8.2 Reflektioner om arbetsprocessen

Som tidigare nämnt har materialurvalet baserats på mål om likvärdighet mellan de två analysenheterna. Detta har givit upphov till att material om den feministiska utrikespolitiken bortprioriteras och nämnvärt att detta oundvikligen fått implikationer på resultatet. Denna undersökning tar även utgångspunkt i samtiden, vilket sedermera innebär att det svensk-europeiska narrativet likaväl kan utvecklas till att inbegripa en annan berättelse i framtiden. Det ska även poängteras att avkodningen genomförts på ett kritiskt men innehållsrikt textmaterial och centrerat mönster. Detta medför att observationer som förekommer i en mindre utsträckning inte åskådliggörs i analysen. Slutligen ska det betonas att tolkningsarbetet är genomgående och att undersökningen således inte utgör en neutral återgivning samt att resultatet även är avhängigt analysverktygets utformning.

8.3 Reflektioner om resultatet

Att de två narrativen likaväl som engagemangen ter sig olika är ingen överraskning. Och det ska därvid påpekas att undersökningens främsta bidrag är hur strategiska narrativ tillämpas, hur de skiljer sig åt samt vilka likheter de delar. Undersökningsresultatet tenderar att vara i linje med tidigare forskning, varvid det uttalande engagemanget för jämställdhet har förändrats men inte försvunnit. Samtidigt kan tydliga skillnader med avseende på ambitioner om ledarskapsrollen urskiljas vilket är oväntat i relation till Elgström och Rosén Sundström (2024), resultat. Ett överraskande resultat är att SRHR, vilket betraktas som politisk känsligt, prioriteras av de båda regeringarna.

Forskningsresultatet synliggör att den svensk-europeiska utrikespolitiken skiljer sig från den feministiska utrikespolitiken, inte endast genom terminologin. Detta kan sedermera få implikationer för förtroende av FUP i en mer generell bemärkelse samt andra jämställdhetspolitiska ramverk som exempelvis WPS-agendan. Vidare implicerar undersökningsresultatet att två relativt skilda politiska berättelser om det svenska engagemanget återfinns inom ramen för samma årtionden. Det blir således intressant att vidare följa om utrikespolitiken, ett vanligtvis stabilt politikområde, i framtiden kommer att förändras mer kontinuerligt.

I denna undersökning centreras utrikespolitiken men resultatet kan likaväl ge upphov till en ökad förståelse för hur strategiska narrativ kan anföras inom ramen för den inrikespolitiska kontext, samt hur politisk strategi kan skilja sig åt beroende på partitillhörighet. Vidare forskning kan med fördel bedrivas varför respektive skillnader och likheter identifieras samt synliggöra bakomliggande anledningar till varför vissa fokusområden är återkommande och andra inte, samt undersöka de långsiktiga konsekvenserna av denna utrikespolitiska förändring. Slutligen skulle det även vara insiktsfullt att närmare undersöka Sverigedemokraternas faktiska påverkan på regeringens arbete inom jämställdhetsområdet.

9. Referensförteckning

Aggestam, Karin – Annika, Bergman-Rosamond, 2016. “Swedish Feminist Foreign Policy in the Making: Ethics, Politics, and Gender”, *Ethics & International Affairs*, vol. 30, nr 3, s. 323-334.

Tillgänglig: <https://doi.org/10.1017/S0892679416000241>. Hämtdatum: 2/4-2024

Ahlbom, Jakob – Richard, Karlsson, 2023. “Könsskillnader bland svenska väljare 1921-2022”, *Rapport 2023:9*, Göteborgs universitet, Valforskningsprogrammet

Tillgänglig: https://www.gu.se/sites/default/files/2023-11/2023_9.pdf. Hämtdatum: 2/4-2024

Bergman-Rosamond, Annika – Annick T.R. Wibben, 2021. “Feministiska institutioner? Utrikespolitik och nationellt försvar” i Edenborg, E (red.) *Feministiska perspektiv på global politik*. Lund: Studentlitteratur, s. 83-95.

Bergman-Rosamond, Annika – Katharine A.M. Wright, 2024. “NATO and the gendered silencing of feminist foreign policy”, *International Affairs*, vol. 100, nr 2, s. 589-607.

Tillgänglig: <https://doi.org/10.1093/ia/iiae002>. Hämtdatum: 25/4-2024

Bergström, Göran – Kristina Boréus, 2018. “Samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys” i Bergström, G. – Boréus, K. (red.) *Textens mening och makt. Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. Fjärde upplagan. Lund: Studentlitteratur, s. 17-45.

Billström, Tobias, 2023. Riksdagens webb-tv. [Interpellationsdebatt 29 september 2023]. “Avskaffandet av den feministiska utrikespolitiken”, Anförande 27.

[Elektronisk]. Tillgänglig:

https://www.riksdagen.se/sv/webb-tv/video/interpellationsdebatt/avskaffandet-av-den-feministiska-utrikespolitiken-_hb108/?pos=403&autoplay=true. Hämtdatum: 23/3-2024

Blavoukos, Spyros – Dimitris, Bourantonis, 2014. “Identifying parameters of foreign policy Change: An eclectic approach”, *Cooperation and Conflict*, vol. 49, nr 4, s. 483–500.

Tillgänglig: <https://www.jstor.org/stable/45084273>. Hämtdatum: 16/4-2024.

Boréus Karin – Sebastian, Kohl, 2018. “Innehållsanalys” i Bergström, G. – Boréus, K. (red.) *Textens mening och makt. Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. Fjärde upplagan. Lund: Studentlitteratur, s. 49-89.

Brommesson, Douglas – Ann-Marie, Ekengren, 2013. “What happens when a new government enters office? A comparison of ideological change in British and Swedish foreign policy 1991–2011”. *Cooperation and Conflict*, vol. 48, nr 1, s. 3-27.
Tillgänglig: <https://doi.org/10.1177/0010836712461463>. Hämtdatum: 16/4-2024.

Egnell, Robert, 2017. “Feministisk utrikespolitik i teori och praktik”, *Statsvetenskaplig tidskrift*, vol. 118, nr 4, s. 563-587.
Tillgänglig: <https://journals.lub.lu.se/st/article/view/16441/14895>. Hämtdatum: 5/4-2024.

Elgström, Ole, 2015. “Introduction: Sweden’s International Relations”, i Pierre, J (red.) *The Oxford Handbook of Swedish Politics online edition*, Oxford Academic.
[Elektronisk]. Tillgänglig: <https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780199665679.013.47>. Hämtdatum: 16/4-2024.

Esaiasson, Peter – Mikael Giljam – Henrik Oscarsson – Ann Towns – Lena Wängnerud. 2017. *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Femte upplagan. Stockholm: Norstedts juridikförlag.

Folke Bernadotteakademien, u.å. Folke Bernadotteakademins webbplats, “Kvinnor, fred och säkerhet”
[Elektronisk]. Tillgänglig: <https://fba.se/expertomraden/kvinnor-fred-och-sakerhet/>. Hämtdatum: 19/4-2024.

Freedman, Lawrence, 2006. “Networks, Culture and Narratives”, *Adelphi Papers*, vol. 45, nr 379, s.11–26.
Tillgänglig: <http://dx.doi.org/10.1080/05679320600661640>. Hämtdatum: 16/4-2024.

George, Alexander, 1989. “Domestic Constraints on Regime Change in U.S. Foreign Policy: The Need for Policy Legitimacy” i Ikenberry G.J, (red.), *American Foreign Policy Theoretical Essays*, edited by G.J Ikenberry, s. 583-608.

Gerring, John, 2012. “Mere Description”, *British Journal of Political Science*, vol. 42, nr 4, s. 721–746. Tillgänglig: <http://www.jstor.org/stable/23274165>. Hämtdatum: 4/5-2024.

Goetz, Anne Marie, 2020. “The New Competition in Multilateral Norm-Setting: Transnational Feminists & the Illiberal Backlash”, *Daedalus*, vol. 149, nr 1, s. 160-179.
Tillgänglig: <https://www.jstor.org/stable/pdf/48563039.pdf>. Hämtdatum: 20/4-2024.

Gunnarsson Payne, Jenny – Elz'bieta, Korolczuk, 2021. "Antigenuspolitik- från globala diskurser till lokala strategier" i Edenborg, E (red.) *Feministiska perspektiv på global politik*. Lund: Studentlitteratur s.181-195.

Gustavsson Jakob, 1998. *The Politics of Foreign Policy Change: Explaining the Swedish Reorientation in EC Membership*. Lund: Lund University Press.

Tillgänglig: <https://lucris.lub.lu.se/ws/portalfiles/portal/4753565/4770165.pdf>. Hämtdatum: 20/4-2024.

Haesebrouck, Tim – Jeroen, Joly, 2021. "Foreign Policy Change: From Policy Adjustments to Fundamental Reorientations", *Political Studies Review*, vol. 19, nr 3, s. 482-491.

Tillgänglig: <https://doi.org/10.1177/1478929920918783>. Hämtdatum: 16/4-2024.

Ingelstam, Lars, 2015. Mänsklig säkerhets webbplats, "Vision och verklighet: på spaning efter en utrikespolitisk kompass". Artikel. 2015-09-15.

[Elektronisk].

Tillgänglig:

<http://manskligsakerhet.se/2015/09/17/vision-och-verklighet-pa-spaning-efter-utrikespolitiks-kompass-2>. Hämtdatum: 16/4-2024

Kováts, Eszter, 2017. "The Emergence of Powerful Anti-Gender Movements in Europe and the Crisis of Liberal Democracy" i Köttig, M – Bitzan, R – Pető, A (red.) *Gender and Far Right Politics in Europe*. Basingstoke : Palgrave Macmillan, s. 175-189.

Tillgänglig: https://www.sparkblue.org/system/files/2020-10/Kova%CC%81ts_Europe.pdf.

Hämtdatum: 5/4-2024

Miskimmon, Alister – Ben, O'Loughlin – Laura, Roselle, 2013. *Strategic Narratives: Communication Power and the New World Order*. Routledge. London

Miskimmon, Alister – Ben, O'Loughlin – Laura, Roselle, 2017. *Forging the World: Strategic Narratives and International Relations*. Michigan : University of Michigan Press.

Tillgänglig: <https://doi.org/10.3998/mpub.6504652>. Hämtdatum: 1/4-2024.

Miskimmon, Alister – Ben, O'Loughlin – Laura, Roselle, 2024. "Strategic narratives, soft power, and foreign policy" i Kaarbo, J – Thies, C (red.) *Oxford handbook of foreign policy analysis*. Oxford: Oxford University Press.

Nye, Joseph, 1990. "Soft Power", *Foreign Policy*, vol.80, s.153-171. Tillgänglig: <https://doi.org/10.2307/1148580>. Hämtdatum: 18/5-2024

Nylund, Mia-Lie – Sandra, Håkansson – Elin, Bjarnegård, 2023. "The Transformative Potential of Feminist Foreign Policy: The Case of Sweden", *Journal of Women, Politics & Policy*, vol.44, nr 3, s. 257-273.

Tillgänglig: <https://doi.org/10.1080/1554477X.2022.2113662>. Hämtdatum: 15/4-2024.

Off, Gefjon, 2023. "Gender equality salience, backlash and radical right voting in the gender-equal context of Sweden", *West European Politics*, vol. 46, nr 3, s.451–476.

Tillgänglig: <https://doi.org/10.1080/01402382.2022.2084986>. Hämtdatum 13/4-2024

Proposition 2021/22:1. Budgetpropositionen för 2022: Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering.

Tillgänglig:

<https://www.regeringen.se/contentassets/cdd922ce835e4da0a87edcb38aafef65/utgiftsomrade-13-jamstalldhet-och-nyanlanda-invandrades-etablering.pdf>. Hämtdatum 13/4-2024

Proposition 2023/24:1. Budgetpropositionen för 2024: Utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet.

Tillgänglig: <https://www.regeringen.se/contentassets/e1afccd2ec7e42f6af3b651091df139c/utgiftsomrade-13-integration-och-jamstalldhet.pdf>. Hämtdatum: 13/4-2024.

Regeringen, 2021. "Utrikesdeklarationen 2021".

Tillgänglig: https://www.regeringen.se/contentassets/3b925dd737454936b5afe36498f08664/utrikesdeklarationen_2021.pdf. Hämtdatum: 7/4-2024.

Regeringen, 2022. "Utrikesdeklarationen 2022".

Tillgänglig: <https://www.regeringen.se/globalassets/regeringen/dokument/utrikesdepartementet/utrikesdeklarationen-2022.pdf>. Hämtdatum: 7/4-2024.

Regeringen, 2022. "Regeringsförklaringen 2022".

Tillgänglig: <https://www.regeringen.se/contentassets/d6ad6308cc984aa1903d9a542ce1421c/regeringsforklaringen-2022.pdf>. Hämtdatum: 20/4-2024.

Regeringen, 2023. "Regeringsförklaringen 2023".

Tillgänglig: <https://www.regeringen.se/contentassets/86d0da68f7204b138d0b8d2b98463ef7/rgeringsforklaringen-2023.pdf>. Hämtdatum: 20/4-2024.

Regeringen, 2023. "Utrikesdeklarationen 2023".

Tillgänglig: <https://www.regeringen.se/contentassets/da8179fdfe1b4d9cb1dc8bef9681c8b4/utrikesdeklarationen-2023.pdf>. Hämtdatum: 7/4-2024.

Regeringen, 2024. "Utrikesdeklarationen 2024".

Tillgänglig: <https://www.regeringen.se/contentassets/bc4f020074f64d0ea2d2fbcfc47939a4/utrikesdeklarationen-2024.pdf>. Hämtdatum: 7/4-2024.

Regeringskansliet, 2016. "Sveriges nationella handlingsplan för genomförande av FN:s säkerhetsråds- resolutioner om kvinnor, fred och säkerhet 2016–2020".

Tillgänglig: <https://www.regeringen.se/contentassets/ead33c0dd10e47b1b614c413e756fac1/sveriges-nationella-handlingsplan-for-genomforande-av-fns-sakerhetsradsresolutioner-om-kvinnor-fred-och-sakerhet-20162020-.pdf> Hämtdatum: 10/4-2024.

Regeringskansliet, 2023. "Sveriges nationella handlingsplan avseende perioden 2024-2028 för genomförandet av FN:s säkerhetsrådsresolutioner om kvinnor, fred och säkerhet".

Tillgänglig: <https://www.regeringen.se/contentassets/c26922f46df24857a27faed6673a34eb/sveriges-nationella-handlingsplan-for-genomforandet-av-fns-sakerhetsradsresolutioner-om-kvinnor-fred-och-sakerhet-2024-2028.pdf>. Hämtdatum: 10/4-2024.

Roselle, Laura – Alistair, Miskimmon – Ben, O'Loughlin, 2014. "Strategic narrative: A new means to understand soft power", *Media, War & Conflict*, vol. 7, nr 1, s.70-84.

Tillgänglig: <https://doi.org/10.1177/1750635213516696>. Hämtdatum: 15/4-2024.

Rosén Sundström, Malena – Ole, Elgström, 2020. "Praise or critique? Sweden's Feminist Foreign Policy in the eyes of its fellow EU members", *European Politics and Society*, vol. 21, nr 4, s. 418-33. Tillgänglig: <https://doi.org/10.1080/23745118.2019.1661940>. Hämtdatum: 8/4-2024.

Rosén Sundström, Malena – Ole, Elgström, 2024. *Normative leadership lost? Gender equality in EU Council Diplomacy and the remaining of Swedish Feminist Foreign policy*. Artikeln presenterades vid ISAs årliga konferens 2024, 3-6 april, i San Francisco.

Teorell, Jan – Torsten, Svensson, 2007. *Att fråga och att svara: samhällsvetenskaplig metod*. Malmö: Liber

Towns Ann – Elin, Bjarnegård – Katarzyna, Jezierska, 2023. "More than a Label, Less than a revolution: Sweden's feminist foreign policy", *Rapport 2023:02*, Expertgruppen för biståndsanalys. Tillgänglig: https://eba.se/wp-content/uploads/2023/07/2023_02-Webb.pdf. Hämtdatum: 8/4-2024.

Towns Ann – Elin, Bjarnegård – Katarzyna, Jezierska, 2024. "Can a feminist foreign policy be undone? Reflections from Sweden", *International Affairs*, vol. 100, nr 3, s. 1263–1273. Tillgänglig: <https://doi.org/10.1093/ia/iiae079>. Hämtdatum: 29/4-2024.

Underdal, Arild, 1994. "Leadership Theory: Rediscovering the Arts of Management", i Zartman, I.W. (red.) *International Multilateral Negotiation*. San Francisco, CA: Jossey-Bass Publishers, s. 178–197. Tillgänglig: <https://core.ac.uk/download/pdf/33895459.pdf> Hämtdatum: 19/5-2024

Utrikesdepartementet, 2018. *Handbok Sveriges feministiska utrikespolitik*.

Tillgänglig: https://www.swedenabroad.se/globalassets/ambassader/zimbabwe-harare/documents/handbok_sveriges-feministiska-utrikespolitik.pdf. Hämtdatum: 1/4-2024

Wilkinson, Cai, 2015. "The unsaid and unseen: on hearing silences and seeing invisibilities in strategic narratives", *Critical Studies on Security*, vol. 3, nr 3, s. 338 - 340.

Tillgänglig: <http://dx.doi.org/10.1080/21624887.2015.1103020>. Hämtdatum: 18/4-2024

Yin, Robert K, 2009. *Case Study Research: Design and Methods*. Fjärde upplagan. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.

Zhukova, Ekatherina, 2021. "Postcolonial Logic and Silences in Strategic Narratives: Sweden's Feminist Foreign Policy in Conflict-Affected States", *Global Society*, vol. 37, nr 1, s. 1-22. Tillgänglig: <https://doi.org/10.1080/13600826.2021.2010664>. Hämtdatum: 22/4-2024.

Zhukova, Ekatherina – Malena, Rosén Sundström – Ole, Elgström, 2022. "Feminist foreign policies (FFPs) as strategic narratives: Norm translation in Sweden, Canada, France, and Mexico." *Review of International Studies*, vol. 48, nr 1, s. 195–216.

Tillgänglig: doi:10.1017/S0260210521000413. Hämtdatum: 15/4-2024.